עז.

א מיי׳ פ״ו מהלכות וכירה הלכה טו סמג תוכילם הככם עד סחת עשין פב טוש"ע ח"מ סי רמג סעיף ו: יא ב מיי שם הלי טו נוש"ע שם סעיף ו:

רבינו גרשום

אמר אמימר הלכתא אותיות אמר אמימר הלכתא אותיות נקנות במסירה. ואע"ג דכתב ליה קני לך וכל שעבודיה לא קני בלא מסירת השטר של שעבוד: חוזר בשטר. דלא אמר זכו וכחרו וחווי ואיוו חוזר בשרו היכוד היווה בחו ובזה. כל זמן שלא כתבו השטר: אם קדם וכתב לו

מוסף תוספות

א. וכי היכי דשני אחים שירשו שטרות מאביהם אין אחד מהם יכול למחול אחור מהם יכול למחור חלקו של חבירו במקבל מתנה נמי. שס. ב. [וי״ל ד]שעבוד הגוף שיש למלוה על הלוה לאו בר מכירה הוא. הילכד אינו נמכר אלא הוא, הילכך אינו נמכר אלא שעבוד נכסים בלבד, ואע״פ שאינו נמכר לא פקע, אבל כי חזר ומחלר, פקע שעבוד נכסים, שאינו אלא מדין ערב וכו׳. שס. ועיין רשנ"א לקמן קמו: מה שהק' ע"ז. ג. ומוגיין נמי מוכחא דאקשינן מהא דאמר רבה נקנה שטר בכל מקום שהוא ואי אמרת . במסירה נקנין למה לא יקנה

באגב. יווכיק. ד. [ד]קנאתו והוי כדידה ונאמנת לומר פרוע. רש״י סנסדרין לא. ה. אלמא אותיות נקנית במסירה דאי אותיות בערה בניסירה הר״ל בעינן כתיבה ומסירה הר״ל למימר ליה והרי לא משך והא לא משך ש"מ במשיכה בלחוד הוי קני. מוס' רי"ד. ו. והוי כמו משכוז. מום׳ והוי כמו משכון, תוק? כתונות פה. ז. ומשום הכי איצטריך ליה לאביי ליתן טעם לומר שאין לחוש לפקדון בהנהו שטרי משום דכיון דשמיה כשמיה לא מפקיד גביה דמשמע הא מפקיד גביה דמשמע הא לאו הכי הוה לן למיחש לפקדון, דאזיל אביי לטעמיה דאמר בפ' גט פשוט צריד להביא ראיה . המסירה על המסירה משום דחיישינן לפקדון. רנינו יונה. ח. דהיינו עיקר חששא דהוה איכא למיחש אי חיישינן לתרי יצחק. שס. ט. ודןאין נחשבת מעשה אלא לגוף נחשבת מעשה אלא לגון. הנייר, אבל להקנאת השעבוד אין כאן אלא מילי וכו', [ד]לא מסר לו בכך . קרקעות ומטלטלין של חבירו המשועבדים לו. שס. חבירו המשועבדים 11. קס. חל.

י. [ד]אין שטר זה נקרא מילי וכו' ואותיות דקרינן להו מילי לגבי לוקח הוא דקרינן להו מילי לפי שלא דקרינן להו מילי לפי שלא נכתב השטר על שמו ולא וחחייר לו הלוה רשמר זה. מחוריב לדולות בשטר זה, אבל ודאי לגבי המלוה שכותב לו הלוה שטר זה ונשתעבד לו בשטר לא מיקרי מילי. שם. ועיין לקמן . . . בתוד"ה נקנה. יא. זה נהנה

לא קני מדאורייתא גם שעבוד הקרקע הכתובה בו דהא קרקע נקנית בכסף ובשטר ובחזקה ואפילו בלא מסירת שטר חוב יקנה ויש לומר ° דכמו שאינו יכול להקדישו כדמוכח בפרק כל שעה (פסחים דף לא.) כיון שהקרקעות אינם ברשותו כך אינו יכול להקנותן מן התורה יוהא דלא תקינו רבנן שיוכל להקדישן סיוהא דלא

כמו שתקנו שיכול להקנותן לפי שחין הקדש כל כך לורך ומיהו אור"ת דיש לדחות ההיא דמי שמת דהכי פריך אח"ב דאורייתא משום הכי אין יכול למחול שאין כאן יורש אחר דמקבל מתנה הוא היורש דמתנת שכיב מרע לרים די בים נוחלין (לקמן דף קמו.) מקראי דירושה מוהעברתם יש לך העברה אחרת שהיא כזו אולעולם מכירת שטר איכא למימר דהוי מדאורייתא ומכל מקום לריך טעם שפיר דאמאי לא הוי קנין גמור ויכול לומר לו הלוה לאו בעל דברים דידי את ויקנה לגמרי שלא יוכל עוד למחול

כיון דאקני ליה שעבוד הקרקעות בשטר ב: אמיםר הדבתא אותיות נקנות במסירה. כתב רב יהודאי גאון דאין אותיות נקנות דהכי הלכתא ג ומייתי ראיה מסוף פרק זה בורר (סנהדרין דף לא.) דאמר ההיא איתתא דנפק שטר מתותי ידה אמרה ידענא בהאי שטרא דפריע הוא הימנה רב נחמן אמר ליה רבא כמאן כרבי דאמר אותיות נקנות במסירה ד א"ל לאו משום דאי בעיא קלתיה ואי

בחליפין ולר"ת ולר"י נראה דגרם אין אותיות נקנות במסירה כרבנן הלכתא כרבי מאי פריך רבא ורב נחמן נמי אמאי לא מהדר ליה דודאי נאמנת משום דאותיות נקנות במסירה ועוד דקאמר התם איכא דאמרי לא הימנה רב נחמן אמר ליה רבא והא אי בעיא קלתיה אמר ליה כיון דאתחוק בבי דינא אי בעיא קלתיה לא אמרינן והשתא אי הלכתא כרבי אמאי לא פריך רבא כמאן דלא כרבי ורב נחמן נמי אמאי לא הימנה נהי דאי בעיא קלתיה לא אמרינן כיון דאתחזק מכל מקום להימנה משום דאותיות נקנות במסירה אלא משמע דאין הלכה

במסירה כרבי אמר ליה רב אשי לאמימר יגמרא או סברא א"ל גמרא אמר רב אשי סבראָ נַמִי הוא דאותיות מילי נינהו ומילי במילי לא מיקנין ולא יוהאמר רבה בר יצחק אמר רב שני שמרות הם אזכו בשדה 6 לפלוני וכתבו לו את השמר חוזר בשמר ואינו חוזר בשדה בע"מ שתכתבו לו את השמר חוזר בין בשמר בין בשדה ורב חייא בר אבין אמר רב הונא שלשה שמרות הן תרי הא דאמרן אידך אם קדם מוכר וכתב את השמר כאותה

אמר אמימר הלכתא ייאותיות נקנות

הכי גרסינן אמר אמימר הלכתא אותיות נקנות במסירה כרבי. וכן ריהטא דגמרא ומסקנא בהרבה מקומות דאותיות נקנות במסירה ולא לריך למכתב קני לך וכל שעבודיה ולא שום שטר: אמר רב אשי סברא היא. דאין השטר מועיל כלום לקנות שטר

אחר על ידו אלא במסירה תליא מילתה: דאותיות. מכירת שטר חוב: מילי נינהו. דברים הוא מוכר ולא ממון ממש הלכך מעשה בידים דהיינו מסירה הוא עיקר קנייתן אבל שטר אחר לא מהני דמילי במילי לא מיקנו שטר לא יקנה בשטר: שני שערות הן. חלוקין זה מזה: זכו בשדה זו לפלוני. אני מהנה לכם בסודר זה שדה זו לצורך פלוני והן קנו לאותו פלוני כמו שלוה להם: הוור בשטר. ואפי׳ אמר כתבו ותנו דכל זמן שלא בא ליד מהבל מתנה יכול זה לעקור שליחותו דחין עושין שטר בעל כרחו של נותן דאם ייפה

כחו במתנה בעל פה לא ניחא ליה דתיהוי מתנה בשטר. ואע"ג דאמרי׳ בחזקת הבתים (לעיל דף מ.) קנין בפני שנים ואין לריך לומר כתבו דסתם קנין לכתיבה עומד הני מילי סתמא דמסתמא ניחא ליה למקנה שיכתבו שטר לקונה אבל היכא דמחי לא כתבינן בעל כרחו: וחינו חוזר בשדה. שכבר זכו וזכין לו לחדם שלח בפניו: על מנת שתכתבו כו'. הכי קחמר לח יזכה עד שיבא השטר לידו: אם קדם מוכר כו'. מי שלריך למעות ורולה למכור מנכסיו לחבירו ופעמים שהוא מולא סופר וכותב שטר מכירה כדי שיהא מזומן ליתנו ללוקח כל שעה שירצה למכור:

כאותה

ולעיל עו. וש"כו. ב) ויבמות ה) נשיל שווש"כן, ב) ניכחות כה:], ג) קדושין כז. ע"ש לקמון קנ: ע"ש, ד) צ"ל במי שמת, ד) צ"ל שאינו לריך. רש"ש, ו) צ"ל קאמר. רש"ש, ז) ול"ל תניאן,

גליון הש"ם

תום' ד"ה קני כו' דכמו שא"י להקדיש. עי רשנ"ח שאיי החקריש. עיי כשנ"ח נחידושיו שנועות דף לג ע"צ ד"ח לצל הרמנ"ס: בא"ד והא דלא תקנו שיבול לחקרישן. ממוה לי היכן מללו דלינו יכול להקדישן אי מההיא דפסחים הא שם אימא ג"כ דוביו נהקריםן לדי מההימ דפסחים הא שם אימא ג"כ דובין מלוה אלא דדוקא השטר יכול למכור אבל לא החוב ל"כ י"ל דה"נ דהשטר יכול להקדישו וכדקי"ל בש"ע יו"ד סי" רנח ול"ע:

הגהות הב"ח

 (A) גפ' בשדה זו לפלוני:
 (B) תום' ד"ה חוזר וכו' ממ"ג כדי שלא יוכל. נ"ב הלשון מגוונה ובאשר"י כתב הלשון מגוונה ובאשר"י כתב כתיקונו ח"ל וא"ת ומה חובה יש לו בדבר אם שטר מתנה ים נו בדבר חם שטר מתנה הוא אין מפסיד כלום דאין עליו אחריות ומלוה לכתוב כדי שלא יכפור הנותן ואם מכר הוא נמי אינו מפסיד דאי משום אחריות אפי׳ בלא שטר נמי דאמר בפ' ח"ה כו':

מוסף רש"י

שני שטרות הם. שני דיניו שני שטרות הם. על יליקן חלוקין בשער (קדושין כו.). זכו בשדה זו לפלוני. הקנה להם בסודר ללורך פלוני (לקמן קנ:) החזיקו נו ללרכו, וכתבו לו שמני (נקפן קב) ישוקן גו ללרכו, וכתבו לו את השטר. ללחיה צעלמת (קדושין כד.). חוזר בשטר. לם סומר לין ללוני שמהל לו ראיה בידו (שם) מיפוי כח דשטר יכול לחזור בו כל ומן שלא נמסר השטר לאותו זמן שנח נתסכר הסטר נחותו פלוני (לקפון קו:). ואינו חוזר בשדה. אחרי שכבר זכו נקנין או נחזקה וזכין לאדם שלא נפניו (שם). על מנת שתכתבו לו את השטר. שתכתבו לו את השטר. חוזר אף נשדה שהיי לל עשאן שלוחין לוכות אלא עם השער והרי חוזר לו נשער (קדושין בו.). שלשה משער (קדושין בו.). שלשה שטרות הן. שלשה שניהות הן. שלשה שטרות הן. שלשה עניינ שטרות הן, ולח גמ לחלוק אלח להוסיף (כקפון קנ:), אם קדם מוכר. קודם נחינת הכסף או קודם שהחיק (קדושין בו). זכתב שטר. מכירה להיות מזומו ללוחח מכירה נהיות מזומן נגוקם כל שעה שירצה למכרו לשדהו לא יהא עיכוב במעותיו בשביל כמיבת השטר ולכך קדם והכמיבו והא יכול לעשות כן, כאותה ששינו כו'

כרבי והא דאמר במי שמת (נקמן דף קנא.) אימיה דרב עמרם חסידא הוה לה מלוגא דשטרי אמרה ליהוי לעמרם ברי אתא לקמיה דרב נחמן א״ל הא לא משך משמע דאי משך קנה הני מילי מתנת שכיב מרע שאינו יכול∞ לכתוב דדברי שכיב מרע ככתובים דמו והיו סבורים דמשיכה מיהא בעי כיון דבעלמא בעי מסירה ושטר ולא דמי לשאר מילי דשכיב מרע ובהכותב (כתובות דף פה. ושם) גבי ההיא איתתא דאפקידו גבה מלוגא דשטרי משמע דאי תפסמינהו מחיים קניא ואע"ג דליכא כתיבה אור"י דהיא לא היתה רולה לקנות המלוה אלא התם רלתה לדחוק היתומים שיפרעו לה על ידי שתעכב השטרות בידה שלא יוכלו לגבות החובי והא דאמר בגט פשוט (לקמן דף קעג.) אוחיות נקנות במסירה אביי אמר לריך להביא ראיה רבא אמר אין לריך להביא ראיה לאו משום דסבר רבא דאותיות נקנות במסירה דהא בסוף פרק זה בורר (סנהדרין דף וא.) משמע דסבר דאין אוחיות נקנות במסירה כדפרישית אלא אליבא דהנהו דהתם קיימי ומיהו אביי סבר ודאי דנקנה במסירה בפרק האשה שלום (יבמות דף קטו:) גבי הא דמייתי רבא ראיה דלא חיישינן לתרי יצחק מדגבי רבה בר אבוה בהנהו שטרי דמחוא דכתב בהו נאני בר חבי וחבי בר נאני אע"א. דשכיחי טובא במחוזא ואביי דאמר⁰ המם לנמאי ניחוש לה אי משום נפילה מיזהר זהירי ואי משום פקדון כיון דשמיה כשמיה לא מפקיד גביה מאי אמרת דלמא מסר ליה אומיות נקנות במסירה | ומהתם יש להביא ראיה דרבא סבר אין נקנה מדמייתי מהתם דלא חיישינן לחרי יצחק דאי סבר נקנה היכי מייתי מינה הא התם ליכא למיחש למידי כדקאמר אביי דלנפילה ופקדון לא חיישינן דהא רבא אית ליה בגט פשוט דא"ל להביא ראיה והיינו משום דלא חייש לנפילה ופקדון אלא ודאי אין נקנה ולהכי מייתי דכי היכי דלא חיישינן דלמא מסר ליה הכי נמי לא חיישינן לתרי יצחק ואין לדחות דהכי מייתי אם איתא דחיישינן לתרי יצחק אע"ג דלא הוחזקו דאי בהוחזקו פשיטא דחיישינן כדמוכח התם גבי הני שטרי הוה לן למיחש לנפילה ופקדון דשכיחי נאני בר חבי טובא במחוזא מדקאמר מאי אמרת דלמא מסר ליה משמע דמכח זה דייק רבא וא״ת וכיון דסבר רבא דאין נקנה א״כ הא דדייק רבא בריש כל הגט (גיטין דף כד: ושם) הא קטנה מצי מגרש זאת אומרת שני יוסף בן שמעון הדרים בעיר אחת מוליאין שטר חוב על אחרים והיכי דייק דלמא לעולם אין מוליאין דחיישינן דלמא מסר ליה לקנות ואין אותיות נקנות במסירה חבל בגט ליכא למיחש כי למה היתה מוסרת לחברתה דלא שייך שום קנין במסירתה לחברתה וי"ל דגרסינן התם רבה מדאיירי אביי בתר הכי ואפילו אי גרס רבא נראה לרשב"א דשפיר דייק דכי היכי דקטנה מלי מגרשה ולא חיישינן לפקדון ולשמא מסרה לה לצור ע"פ ללוחיתה ה"נ שני יוסף בן שמעון מוציאין ולא חיישינן [לשמא מסר ליה לקנות] ולשמא מסר לו לצור על פי צלוחיתו דלגבות החוב הם יודעין דאין המסירה מועלת דאין אותיות נקנות במסירה: אותיות מידי גינהו ומידי בסידי דא סיקגי. ואור״י דמסירת השטר קרוי מילי דקאמר ליה קני לך שטר זה דהיינו מילי בעלמא " אבל כשכותב שטר בשמו על השעבוד אין לך מעשה גדול מזה': הדודר בשמר ואינו חוזר בשרה. וא״ת כיון שאין מזיק לו כלום בין במתנה בין במכרי≈ נכתוב לו ממה נפשך ים שלא יוכל לכפור לו כיון דאין מפסיד בכתיבה אפילו במכר דליכא למימר שאינו רוצה שיטרוף ממשעבדי דאפילו בלא שטר גובה מנכסים משועבדים כדאמר בחזקת הבתים (לעיל דף מא:) המוכר שדהו בעדים גובה מנכסים משועבדים יב וי"ל דמפסיד לפי שע"י שטר ילא הול שמכר או נמן יג ולא ילוו לו כל כך ברצון לפי שאין לו כל כך קרקעות יד ואע״פ שהלוקח ודאי יכול לחזור בו דמצי אמר אדעתא דלא תכתוב לי שטרא לא זבני מ"מ מוכר יכול לחזור בו בשטר ואם לא ירצה הלוקח ליקח בלא שטר יניח ורבינו תם מפרש דבשטר מתנה דוקא מיירי דלא ניחא ליה דליפוש שטרי עילויה דהעולם לא ידעו שהוא שטר מתנה אלא יקברו שהוא שטר חוב או שטר מכר ושיעבד הרקעותיו ולא יקנו ברלון ממנו לפי שיראים שיטרפו מהן אבל בשטר מכר אין יכול לחזור בו דמסתמא אדעתא דכתיב ליה שטרא זבין ליה וקשה דלקמן בגט פשוט (דף קסמ:) לי (תנן) מי שבה ואמר אבד שטר חובי אע"פ שאמרו עדים כתבנו וחתמנו אין כותבין ונותנין אפילו בלא אחריות דחיישינן שמא פרע לו ורוצה לגבות שנית אבל בשטר מקח וממכר כותבין חוץ מאחריות שבו והשתא ליכא למיחש דלמא טריף והדר טריף ומשום אפושי שטרא לא חיישינן שמא לא ידעו העולם ששתי פעמים נכתב על שדה אחת ויסברו שמכר שדה אחרת או שהוא שטר חוב:

מחר של הימים קירושין ס. "ב. ואי מתנה כ"ש שאינו מפסיד כלום דהא לא גבי ממשעבדי ואינו אלא לראיה בעלמא. שס. "ג. דאיכא קלא טפי בשטר מבעדים. שס. ואע"פ שהמוכר שדהו בעדים דבה בעדים ואנו אלא לראיה בעלמא. שס. "ג. דאיכא קלא טפי בשטר מבעדים. אמ"ב שהדהו בעדים דבדים אלמא קול יוצא למכר ולמתנה אפי" בלא שטר אעפ"כ אינו דומה קולו של שטר לקול עדים דבעדים לא נפיש קלא אלא שעל הלקוחות לדקדק ביותר, ואין הכל יודעים בכך. למכ"ן קידושין ס. "T. שנתמעטר שעבוד מוס" הלח"ש שס.